

Nionde roten, tomt 30

Kvarteret Enigheten

Tjugosjätte roten 1637–57v

Torggatans västra sida från

Fjortonde roten 1657h–70

Kronhusgatan till Spannmålgatan

Anders Pehrsson i Ardahl 1656: –18 1657: –9 1658: 1, 1659–63: 1/2 änkan 1667–70 (efter Anders Andersson i Ardahl 1653–55)

Fiskaren Anders Persson i Ardal var rotemästare i 16 roten från 1647. Möjligen var hans son den *Anders Andersson i Ardal*, som bodde i samma rote 1653–57, troligen identisk med Anders Andersson båtsman i kontributionslängderna 1656–57

Anders Ardals änka

1667–70

Gustavi tomtöreslängder 1670–73, 1 tomt

Anders Andersson båtsman 1.2.1663 1668–70

Måns Olsson båtsmans hustru

1674–75

Olof Joensson (Jönsson) fiskare

1666–81–1696 M1676: 1 tomt

Gustavi tomtöreslängder 1674–81, vilket anger, att han övertagit Anders i Ardals gård. Han kvarstod i 1696 års tomtöreslängd men hade 1697 avlöst av Jöns fiskare. Vid pantsättning av gården norr härom säges dock ägaren vara Påfwel i Ardal. Den 2.4.1709 sålde *Sven Andersson Qwenbom, Jöns Olsson (fiskare?)*, *Annika Gallbreth och Kerstin Olsdotter* 2/3 av deras ärvda gård på Torggatan, som var en hörntomt med hus, mellan hörnet fram till gatan i söder och skepparen Sven Kruses änka i norr, till

slaktaren Olof Ingemarsson

för 410 d smt. Olof Ingemarsson stod som ägare till en halv tomt 1710. Egendomen värderades 1715: tomt 200 d smt, hus 200, lösöre 50 d smt. 1714 lagbjöd *skomakaren Ernst Loman* slaktaren Olof Ingemarssons hus och gård mellan Sven Kruses änka i norr och Sven Ardal i väster för 200 d smt fordran.

Olof Ingemarsson fick burskap 4.8.1705, begravdes 16.7.1723, gift *Annika Andersdotter Kråka*, begr. D 25.4.1731, dotter till *Anders Kråka* och *Ingeborg Andersdotter Ankar*, Svåger *skollärare Johan Kråka*.

1717 har *skorstensfejare Gottfrid Hammer* och hans hustru *Ingrid Andersdotter* flyttat hit enligt upphandlingslängden, som anger Hammer som tobaksrökare, I magistratens registratur Ba:17 den

23.2.1706 omtalas, att magistraten hade ackorderat med sachsiska krigsfången Gottfrid Hammer, att han mot årlig ordinär lön skulle bli skorstensfejare i Göteborg. Han ärnade bli svensk undersåte. Av registraturen 11.8.1714 framgår det att magistraten 1706 hade haft att välja mellan en annan *saxisk krigsfånge Casper Hase* och Gottfrid Hammer, ”som då var i Bohuslän”. I en supplik 15.2.1709 (EIIa:21) begärde Gottfrid Hammer förbättring av lönen, eftersom han ansåg sig ”icke ringa skada tagit hafwer den tiden han staden här betient hafwer med skorstenars renoverande och klarhållande” Enligt *Wilhelm Silentz* den 5.5.1711 (EIIa:3) borde *danske krigsfången Hinrich Anders Otto, av tysk nation*, född i ”Herfortoärt” få hjälpa Gottfrid Hammer i hans skorstensarbete. På grund av den dåliga lönen begärde Gottfrid Hammer, som uthärdat 9 år som skorstensfejare, den 9.8.1714, att befrias från tjänsten för att bli skyttare. I kämnärsrätten den 12.4.1717 krävde *fältväbel Isac Hielms hustru Christina Andersdotter* (10.91) mästare Gottfrid Hammer, som i Uddevalla hade lånat 10 d smt i karoliner för att köpa en häst till sin piga.

Den 21.10.1718 pantsatte Gottfrid Hammer till *kommendantsänkan Ingela Gathenhjelm* för lånade 500 d smt i mynttecken, 250 daler i gott mynt. hus och gård på Torggatan näst intill Mårten Bands änkas hus. – Han ägde gården även 1720, hans änka 1725.

Den 9.12.1721 (EIIa:33) uppsade *Jürgen Graff, Christoffer Herman, Hans Wohlfart och Johan Christoffer Otto*, sin caution för 420 d smt lån som Gottfrid Hammer tagit av tyska kyrkan ”för att skaffa sig hus över huvudet”. Hammer betalade varken kapital eller ränta.

Äganderätten till gården övergick före 1730 till *bagaremästare Johan Norling* (burskap den 19.10.1720). Enligt bouppteckningen efter honom den 14.11.1738 ägde han hus och tomt på Torggatan mellan Kronhus- och Spannmålgatorna bredvid snickaren Sven Ahlins hus, värderat 700 d smt samt ett mindre hus bredvid det förra på Kronhusgatehörnet med ungefär 2/3 dels tomt, värt 300 daler. Hans hustru hette *Gunilla*, bou 13.7.1740. Deras dotter *Anna Greta*, född 1729, var 1741 gift med *slaktare Anders Hägg* (Berg II:7–8, 383).

Bagaremästare Hindrik Scharin uppbjöd den 29.11.1748 första gången en avbränd, sedermera bebyggd tomt i hörnet av Kronhus- och Torggatorna mellan avskedade soldaten Frantz Kysters tomt (8.41) å västra och handelsmannen Anders Hederströms hus och gård å norra sidan (9.31), som var värderad till 360 d smt den 15.3.1745. Den kallades 1765–75 hans ödetomt (”inplankade tomt utan åbyggnad”).

Den inplankade tomten, som tillhört bagaren Scharins arvingar och som den 24.7.1783 sålts på auktion, uppbjöds den 4.8.1783 av *inspektören vid Ostindiska Kompaniet herr Anders Boethius* för 208 rdr 16 skill specie och angavs ligga i stadens norra del och femte kvarter i hörnet av Torg- och Kronhusgatorna belägen hans egna tomter å ömse sidor. Herr Boethius hade betalt 30-penning med 6 rdr, 45 skill och 4 r. Den var 1780 *bagaren Hans Petter Scharins* ödetomt. Tomten tillhörde 1790 *bagaren Björkfelts änka* (uppbud 12.7.1730).

1800: förre *hökaren Norlings änkas ödetomt*

1807: Handelsman *S E Warburgs ödetomt*. (uppbud 29.4.1805)

Senare uppbud av 9.30

se 9.31.

